

Dr. Pánczél Béla

A vesicointestinalis fistula

ÖSSZEFOGLALÁS

Hólyag-bélsipoly esete került ismertetésre, melyet sigma-diverticulum talaján kialakult abscessus hólyagba való át-törése okozott. A kísérő tünetek ismétlődő hólyaghurutok voltak, a későbbiek folyamán nephrolithiasist utánoztak, s bár az alapbetegség a sigma elváltozása volt, bélműködési rendellenességeket a beteg gyakorlatilag nem észlelt. Műtét után teljes gyógyulás következett be.

A vesicointestinalis fistula évszázadok óta ismert, ritka kórkép, de csak 1809-ben *Pascal* leírásával került az orvosi irodalomba. *Cripps* 1888-ban 63 esetet gyűjt össze, 1938-ig már 600 eset került ismertetésre. Átfogó statisztikák szerint egy eset 10 000 sebészeti beutalásra esik.

A vesicointestinalis fistula — eltekintve a traumás és congenitalis esetektől — rendszerint végső stádiuma egy előzőleg többé-kevésbé leplezetten előrehaladó, időben gyakran hónapokra-évekre terjedő kóros alapfolyamatnak. A manifest sipolyt jóval megelőzik a többé-kevésbé súlyos vizelési panaszok melyeknek találó összefoglalása az „ingerlékeny hólyag” fogalma.

A patológiás történések sorrendje 1. a hólyag és a bél összekapaszkodása, a fixatio, 2. az infectio és az abscessus-képződés, 3. az ulceratio, 4. a manifest sipoly.

A betegek panaszai ennek megfelelően általában hólyagizgalmi tünetekkel kezdődnek: vizelési nehézségek, fájdalmas vizelés közben, dysuriás időszakok pyuriával, haematuriával, lázakkal, majd hosszabb-rövidebb remissiók sőt teljesen panasz- és tünetmentes időszakok, amikor a vizelet-vagy a cystoscopos vizsgálat kóros eltérést nem mutat. A vizsgálati leletek változatosak aszerint, hogy a beteg milyen fázisban jelentkezik, és az urológusnak gyakran az a benyomása támad, hogy recidivákra hajlamos chronikus urogenitalis infectióval áll szemben. A cystoscopia csak az esetek felében mutat komoly rendellenességet, ezek sem specifikusak. Jellegzetes lehet a relative ép hólyagban látható körülírt bullosus oedema. Bimanualis vizsgálattal az esetek 90⁰/₀-ban kóros resistentia található. Radiológiai módszerekkel kimutatni rendszerint nem sikerül, kórjelző viszont, ha a vizeletben táplálék-részecskéket találunk. Néha csak pneumatúria észlelhető. Nem szokatlan, hogy durva anatómiai elváltozások mellett a betegnek subjectív panasza alig van.

Aethiologiailag a vesicointestinalis fistula gyulladós, tumoros, traumás, idegentest-eredetű és congenitalis lehet.

A régebben gyakori typhusos, tbc-s, amoebas és venereas esetek ma már alig fordulnak elő. Napjainkban — gyakorisági sorrendben — diverticulitis coli, ileitis regionalis, vastagbél és hólyagtumor, periappendicularis abscessus, prostatatályog, idegentest körüli tályog, trauma, nőgyógyászati tumorerok Ra v. Rtg-irradiatioja következményeként alakulhat ki.

Spontán záródással — a traumás eseteket kivéve — nem számolhatunk, ezért a megoldás műtéti. Colostomia után a kóros bélszakasz, a sipoly és sz. e. a hólyagfal resealása után a bélcsatorna folyamatosságát helyreállítjuk, majd a colostomiát zárjuk. Ha csak palliatív colostomia végezhető, a hólyagpanaszok sok esetben továbbra is fennmaradnak.

Az alábbiakban saját esetünket ismertetjük.

56 éves férfi, régi, bizonytalan hasi panaszokkal, combnyaktörést szenvedett, kórházi tartózkodása alatt hólyaghurut zajlott le. Egy évvel később hasi panaszait lágyéksérvével magyarázza, Bassini-műtéten esett át. Két hónappal később hidegrázás, magas láz mellett gyakori, fájdalmas vizelési ingerek miatt jelentkeznek. Chlorocid-kezelésre lelátalanodott, de pyuriája és dysuriája nem szűnt meg, egy héttel ez után néhány apró követ ürített, panaszai elmúltak. A két héttel később végzett vizeletvizsgálat és i. v. urugraphia kórus eltérést nem mutatott. Egy hónapos jó közérzet után két ízben véres székletet észlelt, két nap múlva újra hidegrázás, magas láz, súlyos dysuria lépett fel, majd két kb. gyufafejnyi kő kivizelése után ismét panasz- és tünetmentes lett.

Két hónap múlva arról számolt be, hogy vizeletével rendszeresen apró concrementumok távoznak, pyuriája kiújult. Iv. urographiája kórus eltérést most sem mutatott, az időközben ürített concrementumok szőlőmagvaknak bizonyultak. Cystoscopiával az egyébként ép hólyag hátsó falán közepesen kb. diónyi területű, szőlőfürtszerűen bullosus oedemát láttunk.

Irrigoscopiánál a cotrasztanyag csak a sigma középső harmadáig jutott fel, a kombinált passage-vizsgálat a kiesés határánál egy nem teljesen kitöltött diverticulumot is ábrázolt. Radiol. vélemény szerint az elváltozás gyulladós vagy tumoros eredete egyaránt feltehető.

Transversostomia után laparotomiát végeztünk. A sigma alsó harmadában ökölnyi, kemény resistentiát találtunk mely részben a hasfallal, részben a hólyaggal összekapaszkodott. A tumort és az érintett hólyagfalat resealtuk a kórus bélszakasszal együtt, Dixon-anastomosis és hólyagvarrat után zavartalan gyógyulás. Szövettan: idült aspec. gyulladás. Transversostomia zárása után 7 évvel is panasz- és tünetmentes.

I R O D A L O M

- J. I. Pugh, *J. Surg.* 1964. 51., 644. — Abeshouse, *J. Urol.* 1943. 49., 259. — JAMA, 1957. 164., 251. — Ewell, *J. Urol.* 1954. 71., 603. — Goodwin, *J. Urol.* 1960. 84., 95. — Kellog, *Amer. J. Surg.* 1938. 41., 136. — Lockhart—Mummery, 1958. *Proc. R. Soc. Med.* 51., 1032. — Mayo, 1950. *Surg. Gyn. Obst.* 91., 612. — Winter, 1959. *Amer. Surg.* 25., 875. — Reichel, 1968. *Münch. Med. Wchschr.* 15., 914.

Dr. **B. Pánczél**, Oberstltn. des Med. Dienstes:

DIE VESICOINTESTINALEN FISTELN

Es wird ein Fall der vesikointestinalen Fistel bekanntgegeben, die vom Durchbruch in die Vesika eines auf Grund eines Sygmadvortikulums ausgebildeten Abszesses verursacht wurde. Als begleitende Symptome traten wiederkehrende Harnblasenkatarrhe auf, später ahmten diese eine Nephrolithiase nach und obwohl die Grundkrankheit die Veränderung des Sygma war, hat der Kranke praktisch keine Störungen der Darreatätigkeit beobachtet. Der Operation folgte eine vollständige Genesung nach.

Панцел Б., подполковник м/с:

ВЕЗИКОИНТЕСТИНАЛЬНАЯ ФИСТУЛА ууу

Излагается случай везикоинтестинальной гистулы, вызванной прорывом в пузырь абсцесса, развивающегося на фоне сигмовидной кривизны толстой кишки. Сопровождающие симптомы проявились в форме повторяющихся циститов, в дальнейшем они напоминали на нефролитиаз, и несмотря на то, что основная болезнь была изменение сигмы, нарушения кишечной функции практически не отмечалось. После операции наступило полное выздоровление.

DECARIS

tabletta

50 mg–150 mg

Összetétel: Tablettánként 50 mg, illetve 150 mg levamisolum-ot tartalmaz (sósavas só alakjában).

HATÁS: A Decaris elsősorban az *Ascaris lumbricoides*, *Ancylostoma duodenale* és *Necator americanus* fertőzések hatékony anthelminticum. E nematódák izomzatát bénítja. A megbénult nematódák a természetes bélmozgással kiürülnek a bélcatornából. A hatás eléréséhez általában egyetlen tabletta bevétele elegendő.

ELLENJAVALLAT: Ez ideig nem ismeretes.

ALKALMAZÁS ÉS ADAGOLÁS: A Decaris-kezelés a diagnosztikai székletvizsgálat utáni egyszeri orális adagból áll.

Felnőtteknek: 1 db 150 mg-os tablettát adandó.

Gyermekeknek: Gyermekek adagja a testsúly alapján határozandó meg, az elvi adag 2,5 mg/testsúlykg. Szokásos adag: 8–10 kg-os gyermeknek $\frac{1}{2}$ tablettát (50 mg-os), 10–20 testsúlykg-ig $\frac{1}{2}$ – $\frac{3}{4}$ tablettát (50 mg-os) egy alkalommal.

Célszerű a gyógyszert este bevenni.

Hashajtó adása a Decaris-kezelés után nem szükséges!

Ha az ellenőrző székletvizsgálat indokolta teszi, akkor az első kezelés után két héttel megismételhető a Decaris adása.

MELLÉKHATÁSOK: A javasolt terápiás dosisban a Decaris nem okoz panaszokat. Magasabb adagoknál kifokóvá válik a hányás, fejfájás, diarrhoea átmeneti jelleggel előfordulhat.

FIGYELMEZTETÉS: Lypophyl anyagoknak (széntetraklorid, tetrakloretilén, kenopodiumolaj, kloroform, éter stb.) Decarissal együtti adása kerülendő. Alkalmazásakor és utána legalább 24 óráig szeszes ital nem fogyasztható.

Csomagolás: 2 db 50 mg-os tablettát 6,- Ft
1 db 150 mg-os tablettát 6,70 Ft

MEGJEGYZÉS.

Társadalombiztosítás terhére szabadon rendelhető.

Gyártja: Kőbányai Gyógyszerárugyár, Budapest, a Janssen céggel történő tudományos együttműködés alapján.